

Uchwała Nr SO – 2/0954/135/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 18 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy i Miasta Odolanów
za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w składzie:

Przewodnicząca:	Małgorzata Łuczak
Członkowie:	Barbara Dymkowska
	Agnieszka Ząbczyńska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz.1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy i Miasta Odolanów sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie z realizacji budżetu Gminy i Miasta Odolanów w roku 2023 wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami przedłożone tutaj Izbie w dniu 29 marca 2024 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 r., wieloletnią prognozą finansową i ich zmianami oraz sprawozdaniami budżetowymi o symbolu Rb.

I.1. W przedłożonym sprawozdaniu Burmistrz Gminy i Miasta zawarł informację o wykonanych dochodach i wydatkach, przychodach i rozchodach budżetu. Burmistrz poinformował o zobowiązaniach powstałych na koniec 2023 roku, o zaległościach oraz o podjętych działaniach celem ich windykacji, skutkach udzielonych zwolnień, umorzeń, odroczeń, rozłożenia na raty, obniżenia stawek podatkowych, wykonaniu dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań zleconych oraz z realizacją zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. W sprawozdaniu omówione zostały także dochody z tytułu opłat i kar określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska i wydatki nimi finansowane. W odrębnych załącznikach zostały przedstawione między innymi zrealizowane dochody z tyt. wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym i wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii, wykonanie dochodów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu odbioru i zagospodarowania odpadów za rok

2023, wydatki realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego, wykonanie dochodów i wydatków dla wydzielonego rachunku środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, wykonanie dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań inwestycyjnych z programu Polski Ład, dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy.

2. Sprawozdanie obejmuje informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonanych w trakcie roku budżetowego, co wyczerpuje wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

3. W sprawozdaniu zawarto informacje o stopniu realizacji programów wieloletnich, wypełniając tym samym dyspozycje przepisu art. 269 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

4. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem rozbieżności opisanych w pkt II.10 uzasadnienia.

II.1. Z przedłożonego tut. Izbie sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że w roku 2023:

a/ dochody wykonano w kwocie 115.758.139,14 zł, tj. 97,97% planu, w tym dochody bieżące w kwocie 97.388.036,03 zł (98,94%), dochody majątkowe w kwocie 18.370.103,11 zł (93,17%),

b/ wydatki wykonano w kwocie 127.895.452,89 zł, tj. 92,97% planu, z tego wydatki bieżące w kwocie 89.031.540,04 zł (92,54%), wydatki majątkowe w kwocie 38.863.912,85 (93,98%),

c/ budżet 2023 roku zamknął się deficytem budżetu w wysokości 12.137.313,75 zł na planowany deficyt w kwocie 19.411.365,46 zł,

d/ w roku sprawozdawczym Gmina i Miasto uzyskała przychody z wyemitowanych obligacji w kwocie 14.000.000,00 zł oraz z pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 1.588.869,71 zł. Skład Orzekający wydał opinię pozytywną o możliwości wykupu planowanych do wyemitowania obligacji oraz o możliwości spłaty pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przychody budżetu stanowiły także wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 4.990.474,37 zł, niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 230.283,38 zł oraz przelewy z rachunków lokat w kwocie 5.658.254,00 zł.

e/ rozchody z tytułu spłat kredytów i pożyczek oraz z tytułu wykupu innych papierów wartościowych wykonano w wysokości 3.056.516,00 zł oraz z tytułu przelewów na rachunki lokat w kwocie 3.200.000,00 zł.

Wykonane na dzień 31 grudnia 2023 r. wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, zatem spełniony został wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Dane te znajdują potwierdzenie w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jst za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r.

2. Ze sprawozdania Rb - 27S z wykonania planu dochodów budżetowych, jak i ze sprawozdania Burmistrza wynika, że należności na koniec 2023 r. wynoszą 5.131.333,48 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 2.389.147,30 zł. W stosunku do

roku 2022 nastąpił wzrost zaległości o 352.935,90 zł, tj. o 17,34%. W sprawozdaniu wskazano na podjęte działania mające na celu wyegzekwowanie zaległości. Skład Orzekający wskazuje na konieczność monitorowania oraz wprowadzania efektywnych działań, celem poprawy ściągłości zaległości w celu nie dopuszczenia do ich przedawnienia.

3. Ze sprawozdania Burmistrza wynika, iż zobowiązania Gminy i Miasta, wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynoszą 61.808.838,71 zł, co stanowi 53,39% wykonanych dochodów. Są to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych. Potwierdza to sprawozdanie Rb-Z Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

4. Ze sprawozdania Burmistrza jak i ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2023 r. wynika, że zobowiązania niewymagalne stanowią kwotę 5.248.614,29 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S ustalono, iż nie występują przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych. W niektórych przypadkach suma wykonanych wydatków i zobowiązań niewymagalnych (z pominięciem grup wynagrodzeń i składek od nich naliczanych) przekracza kwoty planowane w budżecie, tj.:

- dział 757 rozdział 75702 grupa 1810 o kwotę 121.327,47 zł,
- dział 801 rozdział 80120 grupa 1300 o kwotę 26,39 zł;
- dział 900 rozdział 90001 grupa 1100 o kwotę 205.283,48 zł,
- dział 900 rozdział 90003 grupa 1100 o kwotę 7.668,07 zł.

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie otrzymał Burmistrz od Rady Gminy i Miasta Odolanów.

6. Skład Orzekający stwierdził, że poniesiono wydatki związane z wypłatą odsetek oraz kar i odszkodowań wykazane poniżej:

- dział 750, rozdział 75095 § 4590 kwota 4.668,00 zł,
- dział 801, rozdział 80120 §4580 kwota 1.094,00 zł,
- dziale 855, rozdział 85501 § 4580 kwota 983,00 zł,
- dziale 855, rozdział 85502 § 4580 kwota 2.610,00 zł,

Burmistrz Gminy i Miasta Odolanów w sprawozdaniu odniósł się do wyżej wskazanych wydatków.

7. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (§ 0490) powiększone o dochody uboczne, tj. odsetki od zaległości (§ 0910), wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920) oraz wpływy z tytułu zwrotu kosztów upomnień i kosztów postępowania egzekucyjnego (§ 0640) wyniosły 5.225.648,69 zł, natomiast wykonane wydatki związane z obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w rozdziale 90002 łącznie wyniosły 5.466.195,54 zł. Z powyższego wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat wraz z odsetkami i wpływami z tytułu zwrotu kosztów upomnień i kosztów egzekucyjnych były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o 240.546,85 zł. Zaległości z tytułu nie wpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły na koniec 2023 roku 126.543,49 zł, nadpłaty 7.447,22 zł. Zobowiązania niewymagalne związane z gospodarką odpadami

391.130,03 zł.

Burmistrz w sprawozdaniu poinformował, że Gmina podjęła uchwałę Nr XXXIII/294/21 Rady Gminy i Miasta Odolanów z dnia 15 listopada 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych, niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ponadto w sprawozdaniu zamieszczono objaśnienia dotyczące poniesionych wydatków z pobranej opłaty. Burmistrz odniósł się również do powstałego niedoboru w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi.

8. Wpłaty na rzecz izb rolniczych zostały wykonane na poziomie 2% tj. zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych.

9. Ze sprawozdania Burmistrza wynika, że wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 437.232,11 zł (rozdziały 85153, 85154 i 85232) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 441.762,41 zł. Burmistrz wskazał, że planowana kwota wydatków jest wyższa od planowanych dochodów o niewykorzystane środki z roku 2022 i z lat poprzednich oraz, że niewykorzystana w 2023 roku kwota środków zwiększy plan wydatków na przeciwdziałanie uzależnieniom w roku 2024.

Skład Orzekający wskazuje na przepisy z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151, z późn. zm.), zgodnie z którymi „*Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:*

- 1) *gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,*
- 2) *zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2*

- i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Natomiast w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „*na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu*”.

Ponadto ww. środki mogą być przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, co wynika z przepisów art. 31a i art. 31b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.).

10. Ponadto Skład Orzekający stwierdził:

- w tabeli 43 „*Wykonanie planu wydatków z funduszu pomocy dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*”, w dziale

852, rozdziale 85231 grupa 1100 podano wykonanie w kwocie 24.145,08 zł, natomiast z tabeli 24 dotyczącej realizacji planu wydatków ogółem wynika kwota 23 951,48 zł.

III. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 r. spełnia wymogi określone przepisem art. 267 ust 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

IV. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego Gminy i Miasta Odolanów została opracowana wg stanu na dzień 31.12.2023 r. i zawiera dane wynikające z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Małgorzata Łuczak

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.